

Praha, 11. října 2019

Komise pro spravedlivé důchody se zabývala problematikou příjmů a výdajů v příštích desetiletích

Komise pro spravedlivé důchody se na svém 7. jednání v pátek 11. října 2019 zabývala tématem příjmů a výdajů důchodového systému v příštích desetiletích. Vedení resortu práce a sociálních věcí považuje za zásadní zajistit stabilní pravidla vícezdrojového financování důchodového systému. MPSV nejen z tohoto důvodu představilo úpravu I. pilíře, která by mohla znamenat nastavení základního důchodu pro všechny. Jeho výše by odpovídala minimálnímu životnímu standardu důchodců. Tato změna by pro občany znamenala také srozumitelnější výpočet důchodů. Členové komise jednomyslně podpořili další rozpracování návrhu na rozdělení průběžného důchodového pilíře na solidární a zásluhový.

V ČR pozorujeme významné demografické změny – v populaci výrazněji narůstá podíl osob starších 65 let, současně se zvyšuje střední délka života. Tyto změny budou mj. znamenat postupný nárůst výdajů na důchody. MPSV proto členům Komise pro spravedlivé důchody představilo možnosti, kterými by bylo možné zajistit dostatečné příjmy penzijního systému.

Ve srovnání s ostatními státy EU dává ČR na důchody osmý nejnižší podíl HDP. Země jako Rakousko, Francie, Portugalsko a Itálie vydávají na důchody o 6 p. b. HDP více. Přitom jsou tyto země schopné se s vyššími výdaji vypořádat a nalézt dostatečné zdroje na jejich pokrytí a současně udržovat stabilitu veřejných financí.

Výzvou budoucích desetiletí je tedy především otázka zajištění příjmů na rostoucí výdaje. V jiných zemích EU je pravidlem, že příjmy na krytí důchodů jsou dvojití – pojistné a státní rozpočet. Příjmy ze státního rozpočtu jsou na důchody v ČR využívány pravidelně, ale nesystémově.

Podle MPSV je proto nutné otevřít a rozpracovat a diskuzi o možnostech zajištění dalších daňových a nedaňových příjmů. ČR aktuálně kryje pojistným téměř 80 % všech výdajů sociálního zabezpečení, což je nejvíce ze zemí EU. V EU je tato hodnota zpravidla mezi 50 až 60 %. Český důchodový systém obsahuje řadu výdajů, které by měly být kryty z obecných daní, jedná se např. o náhradní vyloučené doby. Vícezdrojové financování je v zemích EU zcela běžné.

V souvislosti nejen s ideou vícezdrojového financování důchodového systému ministerstvo předložilo členům k diskuzi také návrhy na rozdělení I. důchodového pilíře na 0. a I. pilíř.

Tímto modelem by bylo zabezpečeno vyčíslení výdajů důchodového systému solidární a zásluhové povahy, dále by přinesl vyšší srozumitelnost pro občany a také umožnil nastavit základní výši důchodů pro všechny penzisty, která by zajišťovala jejich minimální životní standard.

Nultý pilíř by v takovém uspořádání plnil výhradně solidární úlohu. Všem seniorům s nárokem na důchod by poskytoval stejnou základní penzi. Výše základního důchodu by

Praha, 11. října 2019

tak nebyla závislá na předchozích příjmech důchodce. I. pilíř by tak v novém uspořádání plnil zásluhovou roli.

Resort práce členům komise předložil několik ilustrativních příkladů 0. a I. pilíře. Zavedení těchto změn, tedy základního důchodu, by nemuselo vést ke zvýšení rozpočtových nákladů důchodového systému.

Komise pro spravedlivé důchody se na dnešním jednání jednomyslně shodla na dalším rozpracování tématu rozdělení průběžného pilíře na solidární a zásluhový.

K dalšímu jednání se Komise pro spravedlivé důchody sejde 15. listopadu 2019.

Tiskové oddělení MPSV